

V zadevi Rodič proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

G. L. CAFLISCH,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJORGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot sodni tajnik Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati 6. aprila 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 38528/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanka, ga. Suzana Rodič (»pritožnica«), vložila na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 28. oktobra 2002.
2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnica v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, daje bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožila zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).
4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tern v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, daje pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Pritožnica je bila rojena leta 1976 in živi v Velenju.
2. Dne 14. januarja 1998 je bila pritožnica poškodovana v prometni nesreči. Zavarovana je bila pri zavarovalnici ZT.

1. Dne 24. julija 1998 je pritožnica sprožila pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZT in zahtevala odškodnino v višini 2.080.314,00 tolarjev (približno 8.680 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela. Zaprošila je tudi za oprostitev plačila sodnih taks.
- Dne 2. marca in 27. septembra 1999 je pritožnica vložila zahtevek za določitev

naroka za obravnavo.

Dne 20. oktobra 1999 je sodišče zavrnilo njen zahtevek za oprostitev plačila sodnih taks. Sklep je bil 2. novembra 1999 vročen pritožnici.

Dne 15. novembra 1999 je pritožnica vložila pritožbo na Višje sodišče v Celju.

Dne 16. februarja 2000 je sodišče delno ugodilo njeni pritožbi in vrnilo zadevo v ponovno obravnavo na sodišče prve stopnje. Sklep je bil pritožnici vročen 6. marca 2000.

Dne 6. marca 2000 je pritožnica posredovala nove dokaze v podporo svoji zahtevi za

oprostitev plačila sodnih taks.

Dne 29. marca 2000 je bila pritožnica oproščena plačila sodnih taks. Sklep je bil pritožnici vročen 14. junija 2000.

Dne 30. marca in 9. aprila 2000 je pritožnica prosila za določitev datuma obravnave. Med 17. julijem 2001 in 4. aprilom 2002 je pritožnica vložila tri pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge.

Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 4. junijem 2000 in 27. majem 2002, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo dva izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodena pritožničinemu zahtevku, je bila 2. septembra 2002 vročena pritožnici.

1. Dne 17. septembra 2002 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju. Pritožbo je vložila tudi ZT.

Dne 13. novembra 2003 je sodišče delno ugodilo obema pritožbama in znižala zahtevano odškodnino.

Sodba je bila 19. decembra 2003 vročena pritožnici.

1. Dne 30. decembra 2003 je pritožnica vložila predlog na Vrhovnem državnem tožilstvu (»Urad«) in zahtevala, da na Vrhovnem sodišču vloži zahtevek za varstvo zakonitosti. Dne 3. februarja 2004 je Urad zavrnil pritožničino zahtevo.

1. Dne 13. aprila 2004 je pritožnica vložila ustavno pritožbo zoper sodbe, sprejete na sodišču prve in druge stopnje.

Dne 4. maja 2005 je Ustavno sodišče zavrnilo pritožbo. Sodišče je ugotovilo, da pritožničin predlog z dne 30. decembra 2003 ni pravno sredstvo, ki je na voljo stranki v pravdnem postopku ter da zoper sklep Urada ni dopustna ustavna pritožba. Poleg tega je sodišče ugotovilo, da ustavna pritožba zoper Višje sodišče v Celju ni bila pravočasna.

Sklep je bil pritožnici vročen 6. maja 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

2. Pritožnica se je po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred določnimi organi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.0

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.
2. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.
3. Sodišče ugotavlja, daje obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6. oktober 2005)*. V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade a neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnici, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

1. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.
2. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerikoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

I. Člen 6 § 1

1. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, se je začelo 24. julija 1998, ko je pritožnica sprožila pravdni postopek na Okrožnem sodišču v Celju in se je končalo 19. decembra 2003, ko je bila pritožnici vročena sodba višjega sodišča v Celju. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, je torej trajalo več kot pet let in pet mesecev na dveh stopnjah sojenja.

V skladu s sklepom Ustavnega sodišča z dne 4. maja 2005 je bilo ugotovljeno, da predlog z dne 30. decembra 2003, ki ga je pritožnica vložila pri. Uradu, ni bil pravno sredstvo, ki bi bilo pritožnici na voljo v notranji zakonodaji. Zaradi tega je bila njena kasnejša ustavna pritožba zavrnjena, ker ni bila dopustna. Poleg tega je bila zavrnjena tudi njena ustavna pritožba zoper višje sodišče, ker ni bila

pravočasna.

Sodišče meni, da pritožnica po prejemu sodbe Višjega sodišča v Celju ni pravilno uporabila razpoložljivih notranjih pravnih sredstev. Zato obdobja po 19. decembru 2003 ni mogoče šteti za »ustreznega« v skladu z določbami člena 6 § 1 Konvencije (trajanje postopka).

1. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnice in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnico v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

2. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1

2. Člen 13

1. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudia proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

2. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnica mogla pridobiti odločbo, ki bi potrdila njeno pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

1. Člen. 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

1. Pritožnica je zahtevala 10.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

2. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

1. Sodišče meni, da je pritožnica gotovo utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi ji sodišče po tej postavki prisoja 3.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

1. Pritožnica je zahtevala tudi približno 1.290 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.
2. Vlada je zahtevku oporekala po višini.
3. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten

zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožničin odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, daje pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem,.

C. Zamudne obresti

30. Sodišče ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. *razglša* soglasno, daje pritožba dopustna;
2. *razsoja*, s šestimi glasovi proti enemu, daje prišlo do kršitve člena 6 § I Konvencije;
3. *razsoja*, s šestimi glasovi proti enemu, daje prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
4. *razsoja* s šestimi glasovi proti enemu,
 - a. da mora tožena država pritožnici v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 3.200 EUR (tri tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
 - b. da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. *zavrne* soglasno v preostalem delu pritožničin zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 27. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Sodni tajnik Predsednik